

AGRICULTURA

REVISTA AGRICOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROPIETARI AGRICULTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya
 Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona
 Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar
 Estacions Enològiques de Catalunya
 Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agricultors

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

La qüestió de les subsistències, per *Josep M.ª Valls*. — Una indústria ruïnosa -
 I. La taxa de la llet, per *M. Rosell i Vilà*. — Poda de l'olivera, per *P. J. Casallo*. —
 Indústria nova per als agricultors, per *S. Poch de Feliu*. — L'ametller a Ma-
 llorca, per *Joan Salom*. — Informació. — Informació Vitícola. — Consultori. — Els
 mercats de Catalunya.

FORA TEXT

Cà'n Codorniu (San Sadurní de Noia)

SUMARI PEL NOMBRE VINENT

Entre altres articles, contindrà: La qüestió de les subsistències, per *Josep M.ª Valls*. — Una indús-
 tria ruïnosa - II. La vaqueria d'ara i la vaqueria d'abans la guerra - Comparacions, per
M. Rosell i Vilà. — La poda del presseguer, per *Vicens Nubiola*. — Les instal·lacions me-
 càniques per a regar, per *Carles Pi Suñer*.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

JOAN PONS VIDAL

Productes "PEÑARROYA"

Sulfat de coure

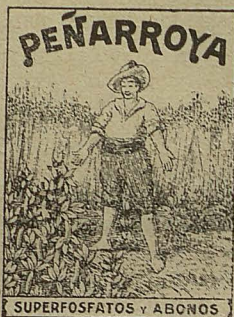
garantit amb una puresa
de 98/99 %.

Sulfat d'amoníac

Sulfat de ferro

Sulfat de potassa

Superfosfats

Nitrat de sosa

Sofres

Adobs compostos

De venda en els dipò-
sits, sucursals i prin-
cipals magatzems
d'Adobs.

Dipòsit central per a Catalunya :

Escudellers, 89, i Gignàs, 2. Telèfon A. 5040 : BARCELONA

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

Fertilitzador Radiactiu H. B. C.

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACTIU H. B. C., Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 10 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** Número solt: **Pessetes 0'30**

Errada important

En la plana 2, línia 20, de l'article «La qüestió de les subsistències», on diu *considerava ben pagada la llet a Barcelona*, deu dir *considerava ben pagada la llet a Manlleu*.

La qüestió de les subsistències

II

Poc podia creure, a l'escriure el meu primer article sobre la candent qüestió de les subsistències, que un exemple viu vingués tan prompte a corroborar les meves afirmacions. Sense temps per a canviar res, sols fou possible col·locar una petita nota que deia així:

«LA VERITABLE SOLUCIÓ DE LA QÜESTIÓ DE LES SUBSISTÈNCIES

El Sindicat Agrícol de Manlleu ha posat a la venda, en el mercat de Barcelona, patata blanca bufé, classe superior, a 18 pessetes els 100 quilos, sac comprès, en el Mercat de Sant Antoni, pati que dóna al carrer d'Urgell.

Sempre hem cregut que la reducció de preu en els queviures havia de venir com conseqüència de l'entrada i de la competència fonamentada en els sindicats de producció i venda.

Realment quan s'acaba de taxar les patates a 25 pessetes els 100 quilos i un Sindicat com el de Manlleu les ofereix a 18 pessetes, sobren les paraules per a indicar-nos el camí a seguir.»

Amb vera delectació jo llegia i donava a llegir aquesta nota. Coneixia la naixença del Sindicat Agrícol de Manlleu; havia vingut a la vida poc després d'un Curset d'inoblidable record: aquella ardida joventut, impetuosa i atrevida, els onze de Manlleu que m'oferiren de bell entuvi un foc d'entusiasme, anaven creixent i després de posar botigues per a vendre la llet de les seves vaques a ciutat, ara en moments difícils, es presentaren i, més que per l'oferiment en sí, ens sorprenien amb la seva gallardia.

¿Què hi ha en el fons d'aquesta qüestió que tan directament relaciona la ciutat amb l'agricultura? ¿Què passa a Barcelona amb la qüestió de les subsistències? Mentre al camp, en molts llocs, els preus són gairebé normals, a ciutat arriben a unes exageracions extraordinàries. Exemple típic n'és aquesta qüestió de les patates.

Feta la taxa a 25 pessetes els 100 quilos, taxa que, la veritat sigui dita, no ha sigut respectada per quan s'han continuat venent patates a preu més alt, es presenta de sobte el Sindicat Agrícola de Manlleu oferint l'esmentat article a 18 pessetes els 100 quilos, inclòs el sac. Tots els diaris publiquen l'anunci; tots, sens excepció, callen com muts el comentari. En plena efervescència, semblava que de nou una revolució, una bullanga remouria la vida ciutadana; les autoritats s'apressaven a prendre acords i mides extraordinàries; entre protestes de tots es discutien unes taxes: els venedors afirmaven que a aitals preus no era possible vendre, quan sortia una entitat que rebaixava no res menys que el 32 per 100 el preu de taxa. ¿No us sembla que hauria d'haver sigut escoltada?

No ha sigut així; tots els diaris publicaren l'anunci. Però un comentari, unes paraules des de la dreta o des de l'esquerra, unes paraules encoratjadores, jo no les he sabut trobar enlloc.

Tal vegada es dirà que un oferiment així no pot satisfer abastament un mercat com el de Barcelona; potser algú intenta desvirtuar el que és en realitat l'oferiment.

Si l'oferta era un engany debia ésser castigada; si l'oferta era un fet real devia donar-se a conèixer arreu, devia donar-se facilitats al Sindicat de Manlleu, un dret de preferència en els transports. Al fi i al cap la qüestió era trobar menjar en bones condicions i com més barat millor. I quant l'Estat es posa a intervenir la vida comercial per raons de necessitat pública és natural que ho faci envers la millor solució. Escrúpols de detall, quan lo gran s'és fet, és una ridicleusa.

Catalunya podria bastar-se en gran part, per no dir en tota sa integritat, a l'alimentació del nostre poble. Per les seves condicions especials, a Catalunya es troba des del conreu intensiu d'hort, fins el bosc i la muntanya amb tota la gama de conreus. Però l'agricultura de Catalunya manca d'organització; l'agricultura de Catalunya camina penosament per la via del progrés, quan arreu tots els pobles hi van amb marxa furient.

La qüestió de les subsistències a Barcelona, principal centre consumidor, està íntimament relacionada amb l'organització de l'agricultura de Catalunya. I sense ésser — no podem, no volem ni debem ser-ho — pessimistes, el fet és que de l'agricultura gairebé no se'n cuida ningú.

No ens queixem per vici; no protestem per sistema. Al contrari; fit l'esguard en l'esdevenir, mai ens ha desanimat una fallida; cada entrebanc ens serveix per a estudiar les raons que el motivaren; cada aturada ens ensenya nous remeis per a curar el mal i per evitar-ne de nous.

Què es deu fer per a resoldre la qüestió de les subsistències? On es deu arribar i per quins medis? I penso més que en avui en el de-

mà. Tremolo boi pensant el que pot passar a Catalunya el dia de la pau. Quan, finida la guerra, en comenci una altra de més crudel; quan els pobles comencin a reconstruir tot el que desferen; quan esclati la competència comercial, que pels efectes serà pitjor que una guerra encesa, ¿què podrà fer una agricultura que en sa immensa majoria viu en el més lamentable atràs, amb tècnics i capdavanter que deurien ésser orientadors i que són en gran part els principals culpables del seu atràs; amb estadístiques que amb paraula eloqüent, brollada del fons de l'ànima, ens confessava el ministre d'Hisenda, senyor Ventosa, que eren sols una ficció; amb institucions com el Crèdit Agrícola que, si un dia arriba, potser ja el diner haurà desaparegut d'Espanya; amb el contrasentit de que una agricultura molt repartida no tingui fortes associacions per a poder explotar la seva força amb tota la deguda intensitat i amb tot el màxim rendiment?

I pobre Catalunya, pobre indústria nostra si un dia manca vora seu una agricultura floreixent que nodreixi les poblacions. Pobre Catalunya si deixa que en la catàstrofe mundial s'arribi a perdre la seva riquesa agrícola.

Aquesta desgràcia no pot passar; no deu passar; no passarà. La nostra veu serà escoltada—en servo la fe—i quan les dificultats augmentin, una potent organització les podrà vèncer.

I per a aquesta organització, per a fer de nostra agricultura una cosa racional, es necessita el concurs de tots. Des de l'Estat, a la Mancomunitat i Diputacions, Ajuntaments i pobles, tots hi deuen prestar el seu apoi i tots hi deuen contribuir.

¿És molt demanar que en qüestions capdals per la vida d'un poble, que en les qüestions què a tots interessen, tots hi prestin el seu concurs? Si per organitzar nostra agricultura fan falta lleis excepcionals, vinguin aquestes depressa; si és menester sacrificar-se, com més temps passi, més gran, més cruent serà el sacrifici, i el que és pitjor, potser no s'hi arribi a temps.

Que es donguin facilitats als Sindicats Agrícols, però no facilitats sobre el paper i que res pràctic signifiquen. Que hi portin els tècnics necessaris, i si aquí no es troben, que es busquin a on siguin; que es donguin els medis tècnics i els medis econòmics que tal transformació requereix. Si aleshores, el poble no contestava, si l'agricultura volia romandre en l'inactivitat, seva fóra la culpa. Mes, no passaria així; ans al contrari.

Jo tinc una fe cega en el pervindre de nostra agricultura. Jo he sentit arreu de Catalunya bategar l'ànima de la pagesia; he procurat viure a fons les seves costums i el seu modo d'ésser. Doneu medis; feu viure a aquesta pagesia la vida moderna; feu arribar a ella les altes inquietuts. I sense por; sense cap perill; un poble que sab cultivar les roques, sabrà també viure la vida moderna. Catalunya, agri-

colament es bastarà a si mateixa; tindrà encara excedents de producció que no seran, com avui, motiu de vendes ruïnoses, sinó font de ingressos, riquesa pública i benestar social. Al fi i al cap, donada l'organització de la nostra pagesia, amb el gros nombre d'arrendataris, aparcers o rabassaires que signifiquen el treball, hi conviuen cents propietaris, que representen el capital; amb treball i amb guanys, la Catalunya agrícola serà potent, i si en la nostra història hi prengué una part capdal, el demà de Catalunya li reserva un paper importantíssim.

I per a atendre l'agricultura, ¿què deu fer-se, per a que les qüestions de les subsistències no siguin un dia, per l'imprevisió, un fort conflicte? Què es deu fer?

Hi han qüestions tècniques, qüestions a les quals arreu s'hi ha donat una importància extraordinària. Hi han qüestions econòmiques, aspectes socials que tenen influència decisiva.

Les qüestions tècniques relacionades amb l'agricultura tenen dos aspectes: un, la part cultural, la transformació de la mentalitat agrícola per l'estudi i l'ensenyament. Molt s'ha començat, i cab a la Mancomunitat i a les Diputacions catalanes la glòria d'aquesta iniciació. Girem full sobre l'intervenció que hi ha tingut l'Estat; esmenem-la.

Un segon aspecte tècnic és la transformació del treball agrícola; el canvi de l'individualisme a la societat, que divent fer-lo els agricultors l'han d'organitzar els tècnics, els enginyers agrònoms, estudiant nostra agricultura i fent-la orientar vers la solució dels seus problemes. I això no s'ha fet. Anàlogament al divorci entre l'Estat i el Poble, ha existit el divorci entre l'enginyer i l'agricultor, entre el tècnic i el pràctic.

¿Quants Cellers Cooperatius, quantes organitzacions agrícoles han fet, han creat nostres enginyers? Es dirà que l'estat d'atrassament del poble ho feia impossible. S'ha de respondre que la nostra missió era precisament treure al poble agricultor de tal estat d'atràs. I no voldria que ningú hi pogués veure la més lleu acusació; és el sistema, és l'organització ço que ha fracassat; és al sistema, és a l'organització on és deu posar remei, modificant-ho.

Com s'arribarà a aquesta transformació? Fent coses: jo mai he sentit tants elogis d'un home com els que tributaven a l'amic i company l'enginyer senyor Oliveras, arreu on havia anat a vinificar. Es feia notar amb orgull a Falset, com a l'Empordà, com a l'Urgell, que mai no s'havien vist vins com aquells. I junt a l'elogi de l'entitat, de la Mancomunitat i de les Diputacions que els havia portat, es feia l'entusiasta apologia del tècnic que els tenia ensenyat tot el que no sabien. L'amic Rendé, l'amic Talavera, l'amic Compte i molts altres, són proves que m'afermen l'esperança; han treballat; han fet obres i veureu com en els seus pobles l'esperit agrícola s'és canviat; veureu

com es ve esfonzant aquell atràs i aquella rutina. El pagès és un home pràctic: vol fets; les paraules li agrada oïrles quan són ben dites, mes hi creu poc; els fets queden, els toca.

Mes per a fer fets és necessiten no sols homes, tècnics i capdavaners, sinó alhora altres condicions, econòmiques i socials, que han d'ésser objecte del vinent article.

JOSEP M.^A VALLS

Una indústria ruïnosa

I

LA TAXA DE LA LLET

AL cap de pocs dies d'haver-se decretat la taxa de la llet, em visità una Comissió de vaquers del Vallès, la qual, volent anar a trobar el Governador per fer-li veure la impossibilitat de seguir produint llet al preu taxat, desitjava que els redactés un dictamen exposant com es desenrotlla la producció de llet a la comarca del Vallès. Aquest estudi és, naturalment, aplicable a qualsevol dels pobles dels voltants de Barcelona que abasteixen de llet la capital.

Els elements de l'indústria del vaquer o de la producció de llet, són: el capital, amortització del capital, mortalitat del bestiar, jornal del mosso, arrendament de l'estable, palla per a jaç, transport i alimentació; els resultats de la producció són: la llet, els vedells i els fems.

Es pot prendre, com a tipus d'explotació vaquera del Vallès, l'estable amb deu vaques. El capital que representa aquest bestiar és de 13,000 pessetes. Una bona vaca, avui, val ben bé setze unces i quatre duros.

L'amortització de les 13,000 pessetes potser s'hauria de fer tenint en compte la mortalitat, és a dir, comptant l'amortització solament sobre nou vaques, restant encara llur valor com a animals de carnisseria. El terme d'explotació d'una vaca lletera en forta producció no es pot pas allargar més de sis anys.

La mortalitat, considerant la molt baixa, s'ha de calcular, almenys, el 5 per 100. La vaca lletera, a causa de l'especialització de funcions, es troba en un desequilibri orgànic, i això fa que la mortalitat en aquest bestiar sigui més alta que en l'altre.

Per a cuidar deu vaques lleteres cal un bon mosso, i, sobretot, que sigui un bon munyidor. El seu jornal és de 5 pessetes diàries.

L'arrendament de l'estable i dels locals necessaris per a dipòsit d'aliments i altres dependències (per exemple un petit local per a po-

sar-hi les bèsties malaltes), afegides les despeses d'aigua i llum, no pot pas baixar gens de 150 pessetes anuals.

El jaç s'ha de renovar sovint. Deu vaques hauran de menester uns 20 quilos de palla diaris (7,200 quilos anuals), al preu de 10 pessetes els 100 quilos.

El transport en ferrocarril de qualsevol de les estacions a Barcelona ve a costar més d'un cèntim i mig per litre. Però, si es compta la pèrdua de temps del transport de l'estable a l'estació, ens quedarem ben curts comptant 2 cèntims per litre.

L'alimentació constitueix el gros problema de tota explotació ramadera. En general, del principi de la guerra a l'actual moment, els aliments almenys han doblat de valor. L'aofals, que constitueix la base de l'alimentació de la vaca lletera, de 10 a 11 pessetes els 100 quilos ha pujat a 23'75 i més.

Els aliments que es té per costum donar en la comarca del Vallès, són: aofals, polpa de remolatxa, farratge verd, arrels (naps, bleda-rave, etc.), segones i farina de llinosa.

La confecció de racions ha de respondre a la quantitat de llet produïda; però la ració que els vaquers del Vallès diuen que donen, en veritat que és una ració pobre. Nosaltres la consignarem tal com diuen que la donen. La dita ració per a les deu vaques, per a produir 8'2 litres diaris, terme mig, es compon de la següent manera:

	Matèria seca	Or o matèria azotada	Argent o hidro- carbonats	Calderilla o cel·lulosa
	Kgs.	Kgs.	Kgs.	Kgs.
Fenc d'aofals, 70 quilos . . .	58,450	6,790	14,630	9,240
Naps, 300 ídem	27,600	2,700	16,200	1,200
Polpa de remolatxa, 10 ídem . .	8,880	410	5,040	1,270
Segones, 20 ídem	17,560	2,580	5,860	420
Farina de llinosa, 5 ídem . . .	4,500	1,610	1,715	225
Total	116,910	14,090	43,415	12,355

La valor comercial d'aquesta ració, als preus corrents, és:

	Pessetes
70 quilos d'aofals, a 23'75 els 100 quilos	16'32
300 ídem de naps, a 3'50 ídem	10'50
10 ídem de polpa, a 23'50 ídem	2'35
20 ídem de segones, a 40 ídem	8
5 ídem de llinosa, a 38 ídem	1'90
Import de la ració diària	39'37

De manera que l'alimentació de les vaques, al cap de l'any, haurà pujat a $(39'37 \times 365)$ 14,370 pessetes.

La producció de llet, com s'ha dit, és de 3,000 litres anuals. Abans les vaques en produïen més, car les vaqueries a forta explo-

tació preferien comprar vaques que acabessin d'arribar d'Holanda o Suïssa, les quals eren més lleteres que les actuals, que són mestisses, o que, per l'influència del clima, per l'alimentació o per no haver tingut compte amb els mètodes de reproducció, han degenerat.

Demés dels elements enumerats que intervenen en la indústria vaquera, és convenient anotar que, en un estable de deu vaques, neixen cada any de sis a set vedells. Acabats de néixer, o al cap de vuit dies, es solen pagar a 75 pessetes un.

Als ingressos s'hi pot afegir també el dels fems, que, donant-los una valor extraordinària atenent els preus dels adobs químics, calculem a 3 pessetes diàries.

Hi ha altres despeses menys importants, com la contribució, veterinari, farmacèutic, adob dels pots de la llet i substitució dels vells, etc., que no tindrem en compte.

Exposats els factors generals que integren la producció de llet, es podran resumir a manera de balanç:

Capital 13,000 pessetes

ENTRADES

	Pessetes
7 vedells, a 75 pessetes un	525
Valor dels fems	1,095
Import de 30,000 litres de llet, a 40 cèntims.	12,000
	13,620

SORTIDES

	Pessetes
Interès del capital al 4 per 100	520
Amortització	1,333'33
Mortalitat	650
Jornals	1,825
Lloguer de l'estable	150
Palla per a jaç.	720
Transports	600
Alimentació.	14,370
Despeses totals.	20,168'33
Les despeses de l'explotació pugen	20,168'33
Els ingressos sumen.	13,620
Les pèrdues anuals son.	6,548'33

La taxa decretada per litre de llet és 60 cèntims. Però els vaquers del Vallès són en llur immensa majoria només que industrials, car venen la llet a comerciants, o, millor dit, els comerciants els la compren a 40 cèntims litre, posada a l'estació de Barcelona.

Vendre la llet a 40 cèntims no pot durar gaire: cada litre de llet costa als vaquers 62 cèntims, és a dir, realitzen una pèrdua de 22 cèntims per cada litre de llet venut.

Insistirem.

M. ROSSELL I VILA

Poda de l'olivera

La poda de l'olivera ha estat sempre causa de grans discussions, en les quals eren sostinguts els parers més oposats. Avui és ja generalment reconeguda la necessitat d'aquesta important operació cultural per a obtenir una remuneradora producció de l'arbre de Minerva.

En proposo estudiar les formes de poda més en ús a Catalunya, manifestant sobre elles el meu criteri i modificacions que crec convenients, i deixant per a un altre número l'estudi dels fonaments racionals de la dita poda de l'olivera. Però vegem abans si és una operació necessària, i quin és el seu objecte.

NECESSITAT I OBJECTE DE LA PODA DE L'OLIVERA.—Ja digué el gran Columela, en el primer segle de la nostra era, a propòsit de la poda i la productibilitat de l'olivera, que aquell qui treballa el seu olivar li demana que fructifiqui; aquell qui el fema, l'hi suplica, l'hi implora; i aquell qui el poda, l'obliga a produir i cull fruit (*cum qui avet olivetum, rojase frutum; qui estercoret, exorare; qui coedat, coegere*). I aquesta sentència ve confirmada per l'experiència d'un grapat de segles.

En l'olivera que no hagi estat podada, les branquetes fructíferes es barregen amb nombroses llavors inútils, les quals, interceptant la llum i el calor, priven a aquelles de fructificar; i, si arriben a produir quelques olives, aquestes queden generalment petites, són molt poc carneses, produeixen solament petites quantitats d'oli, i solen caure en gran quantitat durant l'estiu a conseqüència de la manca de saba per a nodrir-se suficientment.

La poda de l'olivera té per objecte regularitzar la seva fructificació, fer-la més abundant i de millor qualitat. Per altra part, en podar els arbres, cal procurar guardar equilibri en la vegetació de llurs diferents parts, ço que obliga a estudiar millor la disposició de les branques principals, i, per tant, la forma o port de l'olivera, segon fi de la poda.

Finalment, la poda de fructificació obliga a netejar les oliveres de les branques malaltes i a lluitar contra alguns paràsits.

FORMES DE PODA. — Les formes de poda de l'olivera més en ús a Catalunya poden ésser reduïdes a tres: la forma forestal a Girona, la de bola cònica a Lleida, i la de vas obert a Tarragona.

FORMA FORESTAL. — Es aquella que pren l'olivera espontàniament. Les branques principals surten del tronc sense cap ordre, i els arbres prenen l'aspecte de xiprers. Es una poda absurda i antiracional, els efectes de la qual estan pagant els gironins, puix ja fa molts anys que no obtenen ni tan sols una mitjana producció. Aquest fet hauria d'ésser suficient per a abandonar aquest sistema de poda, que té únicament en favor seu la poca cura que exigeix, ja que queda reduïda a tallar, cada sis o vuit anys, una branca principal, la qual és substituïda per un dels brots que neixen a la base de la branca tallada.

Aquest brot nou, per buscar la llum i el sol necessaris a la seva vida, ha de lluitar amb les branques grosses deixades a l'olivera, i, per tant, ha de créixer necessàriament quasi vertical fins assolir l'altura general de la planta; però fins llavors viu sense vigor, és anèmic, i no serà pas possible rejuvenir mai l'arbre obrant d'aquesta manera.

Demés, aquest sistema de poda causa un tal desequilibri entre les arrels i la part aèria de la planta, que aquesta sola causa fóra suficient per abandonar el sistema per absurd.

LA FORMA D'ESFERA CÒNICA A LLEIDA. — Es una forma forestal millor conduïda que l'anterior, i consisteix en un tronc que es continua en una branca vertical i diverses altres branques principals que surten del cap del tronc. Aquesta forma té alguns inconvenients, entre els quals citarem que l'interior de l'arbre està poc airejat, i que la saba es reparteix malament entre les diferents branques, puix, pujant amb més facilitat per la branca principal que per les inclinades, aquella creix i es desenrotlla amb més força que aquestes, produint-se un desequilibri tan fàcil de comprendre. Tot es redueix aquí a conservar la simetria de les branques principals i l'equilibri entre elles. Aquesta forma sembla ésser una còpia millorada de la que naturalment prenen les oliveres.

FORMA DE VAS DEL CAMP DE TARRAGONA. — En aquesta surten del tronc tres o quatre branques principals, totes inclinades, de manera que formen un vas o globus obert o buit en llur interior. Amb aquesta disposició totes les branquetes estan ben airejades, i la penetració de l'aire i del sol afavoreix la producció al màxim. Aquesta forma és universalment considerada com la millor, i, amb lleugeres variants, la més generatitzada a tot arreu.

Aquí a Tarragona es segueix comunment la poda bianual. Aquest any, que els toca precisament podar, deixen els arbres quasi completament nus de branques fructíferes, amb la qual cosa se'ls obliga a treure abundants branques que han de florir i fructificar l'any 1919. Després es poden novament, per deixar de fer-ho l'any sobre, i així successivament. De manera que, a Tarragona, un any es fan les branques i no hi ha collita; l'altre, es produeixen les olives i hi ha collita; i, seguint el costum actual, els anys senars són anys de collites, i els anys parells ho són de formació de brots fructífers. Es, per tant, un sistema de poda molt senzill, molt fàcil de comprendre i de practicar. Crec que és més racional la poda anual per a obtenir així mateix una producció anual; però jo em guardaré prou d'aconsellar-ho aquí sense fer abans nombroses i repetides experiències que demostrin la bondat de podar anualment aquestes oliveres per obtenir una producció constant; perquè, quan un arbre esta avesat a un gènere especial de vida, és necessari molt de treball i molt de temps per a acostumar-lo a un altre de diferent.

La improductibilitat de les oliveres a la província de Girona, és deguda, en primer lloc, a la poda absurda a què estan sotmesos, i també a l'absolut abandó d'atencions culturals. Efectivament, amb motiu del Curset donat a Llers, l'any 1915, pel Professorat de l'Escola Superior d'Agricultura, Mn. Macià, a Lladó, guiat pel perit agrònom senyor Vayreda, va podar un camp d'oliveres seguint els consells donats pels Professors del Curset de Llers i va deixar dues oliveres sense podar perquè servissin de testimoni. L'oliverar fou ben podat a principi de l'any 1916, durant el qual se li donà una fertilització racional i bones treballades. Les fotografies, preses en desembre del mateix any, donen idea del canvi que experimentà aquell oliverar. Aquell any, com lògicament havia d'ocórrer, la collita fou nul·la; però el 1917 la producció del dit oliverar ha estat abundantíssima, i, segons fan esperar els brots crescuts aquest mateix any 1917, la propera collita promet també ésser molt remuneradora.

P. J. CASALLO

(Seguirà)

Indústria nova per als agricultors

(CONTINUACIÓ)

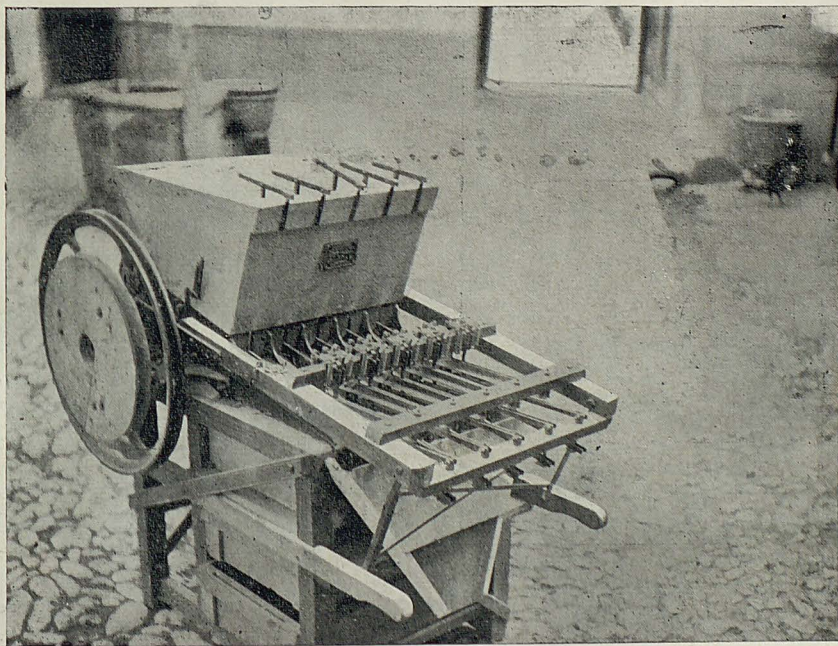
La cria de vedelles de llet, alguns, encara que molt pocs, l'estan practicant. Les escasses masies de Catalunya que recrien vedelles, les compren de xurmeres a algún vaquer dels pobles més propers, i les mantenen fent-les mamar, sigui d'una vaca de treball, sigui d'alguna vaca lletera, sacrificant llavors la venda d'aquella llet que

L'AMETLLER A MALLORCA

(Vegi's article plana 12)

Collint ametlles

Peladora i triadora d'ametlles «Legon», model «Industrial 1914» (Son Cotoner. Palma)

LA PODA DE L'OLIVERA

(Vegi's article plana 8)

Com se poden les oliveres a la província de Girona

Com deurien podar-se

Com estarien les mateixes oliveres
a l'any següent d'una poda racional

L'ART EN L'AGRICULTURA

SUPLEMENT MENSUAL

N.º 3

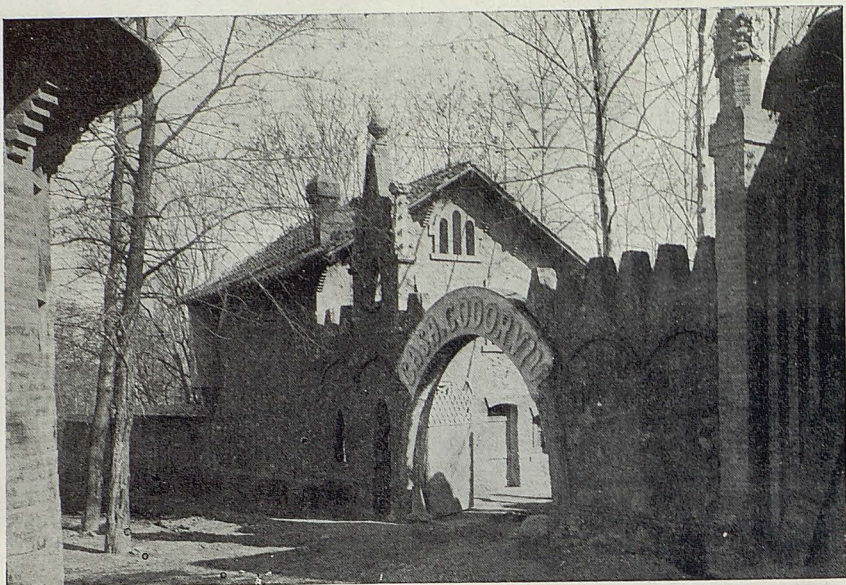
CÂ'N CODORNIU, de Sant Sadurní de Noia

Vista general

Xalet del propietari

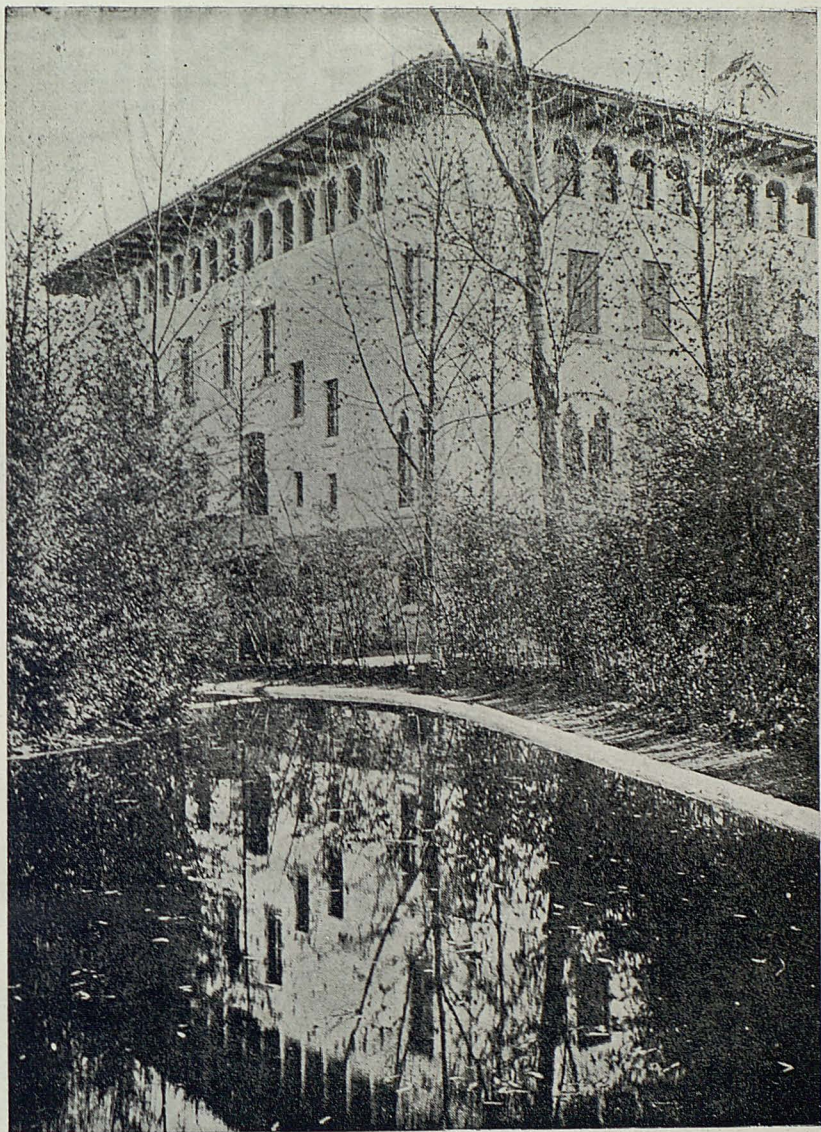

Entrada a cà'n Codorniu

UN alegre conjunt d'edificis, rodejats d'arbres i jardins, és avui dia l'antiga Casa Codorniu. Segons se dedueix de l'Arxiu de la Casa tots els ascendents de l'actual propietari, des del 1551, han viscut sempre en la casa d'aquest nom. El fundador més antic conegut és En Jaume Codorniu, que cuidà de la casa des del 1551 al 1567.

El Xalet vist d'aprop

Façana nord, reflexada al llac del parc

El seu fill Joan Codorniu des del 1567 al 1576.

El seu fill Joan Codorniu des del 1576 al 1621.

El seu net Joan Felip Codorniu des del 1621 al 1681.

Sa filla Maria Codorniu des del 1681 al 1689 que per haver casat amb Miquel Raventós, canvià el nom de la família.

El seu fill, Fèlix Raventós, des del 1689 al 1698, a qui per mort de son fill Antoni Llorens Raventós sens descendència, heredà:

El seu germà Miquel Raventós des del 1698 al 1709.

Aspecte de l'entrada a la finca

El seu fill, Miquel Raventós, des del 1709 al 1789.

El seu fill, Sadurní Raventós, des del 1744 al 1789.

El seu fill, Josep Raventós, des del 1789 al 1809.

El seu fill, Jaume Raventós, des del 1809 al 1857.

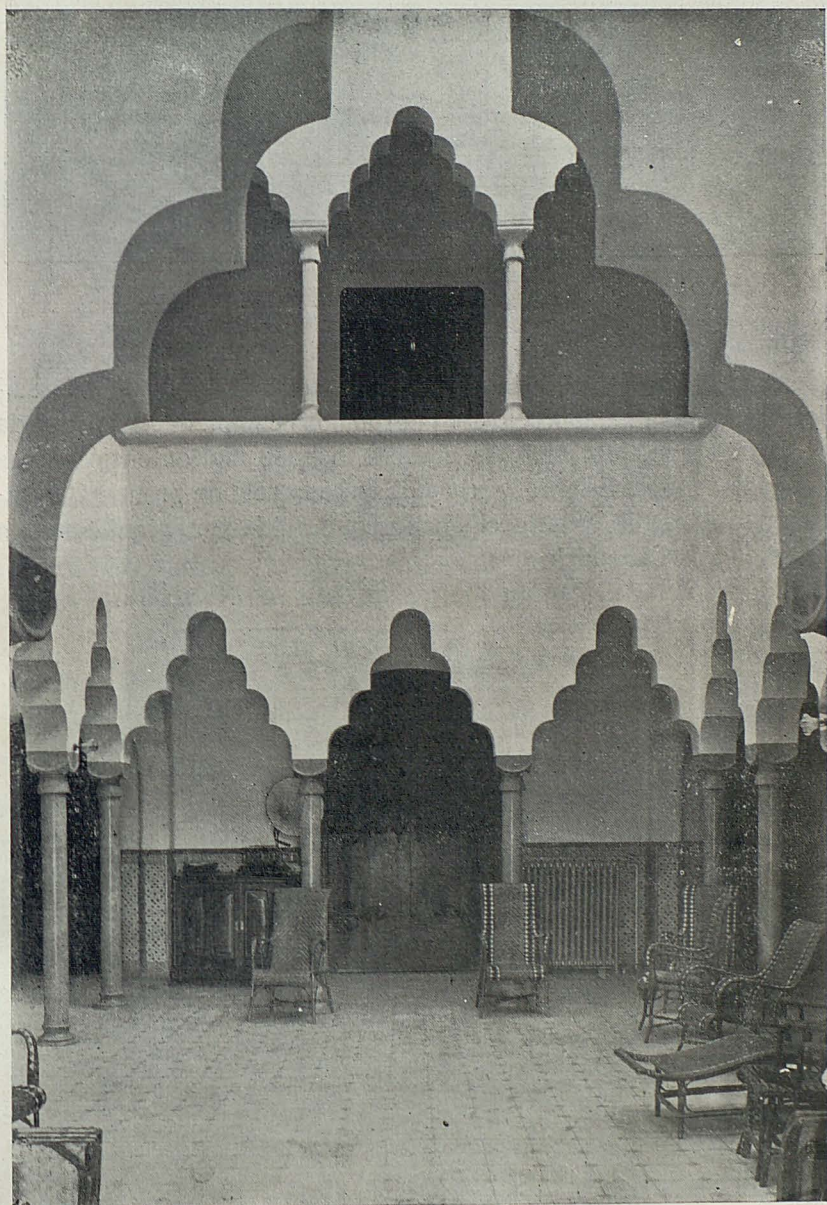

Menjador

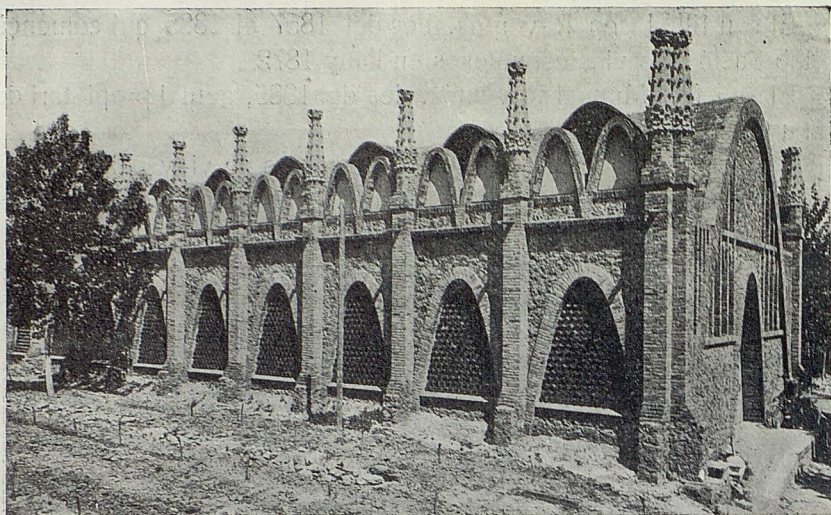
El seu fill, Josep Raventós, des del 1857 al 1885 qui començà l'elaboració dels vins espumosos en l'any 1872.

El seu fill, Manuel Raventós, des del 1885, actual propietari de Cà'n Codorniu.

La finca es compon d'unes 100 hectàrees de vinya, de les que les dues tercers parts són planes i està creuada per bones carreteres

Pati interior

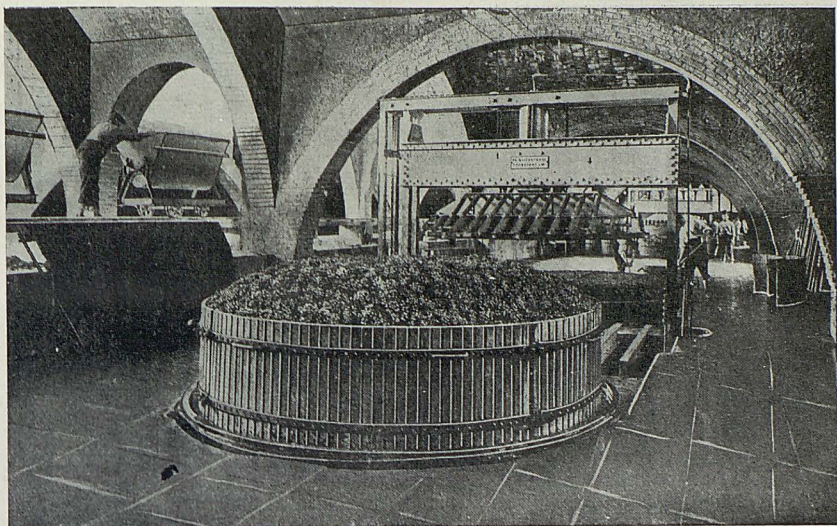
Edifici destinat a etiquetatge i expedició

que parteixen totes de la casa. Està aquesta situada en mig dels edificis destinats a l'elaboració del vi espumós i completament rodejada de jardins que, junt amb els edificis, ocupen una extensió d'unes quatre hectàrees. Es obra, així com també la sala de premses, d'emalatge i altres de construcció moderna, dirigida per l'arquitecte don Josep Puig i Cadafalch.

La propietat Codorniu s'exten al llarg del Noia en una exten-

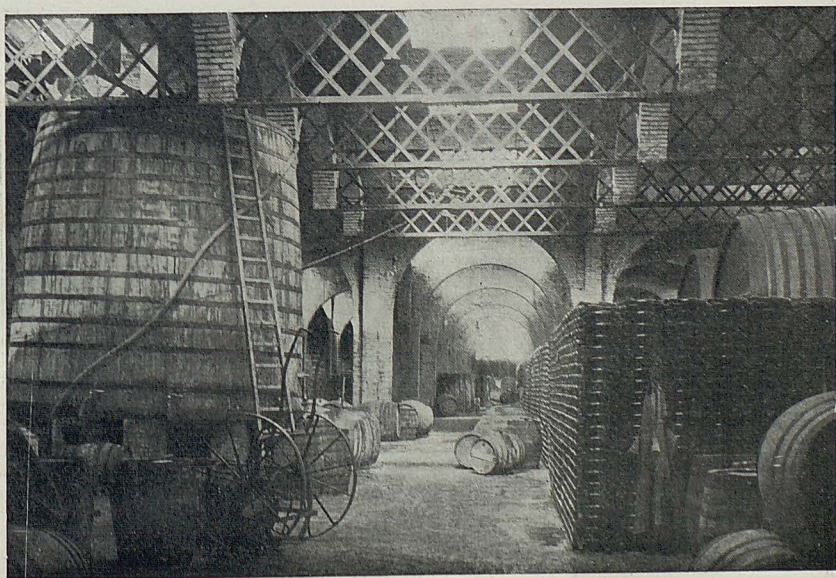

La tria del raïm

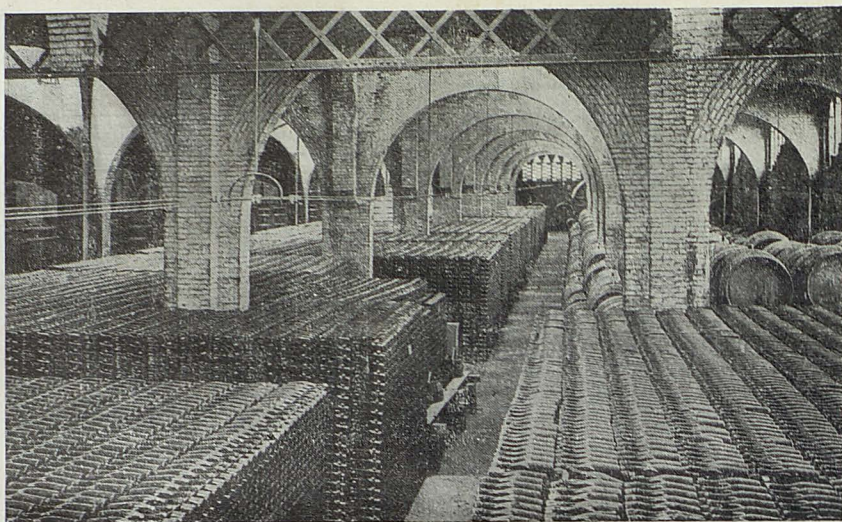

Premses hidràuliques

sió de més de dos kilòmetres; tota aquesta part està plantada de pollancre, que serveixen per a la fabricació de les caixes d'emballatge, encara que no en gran proporció per a cobrir les necessitats de la casa, que es veu obligada a comprar la quasi totalitat dels embalatges. Mes aquestes terres fèrtils de les vores del Noia, si s'haguessin plantat de vinya, produirien un vi de classe inferior.

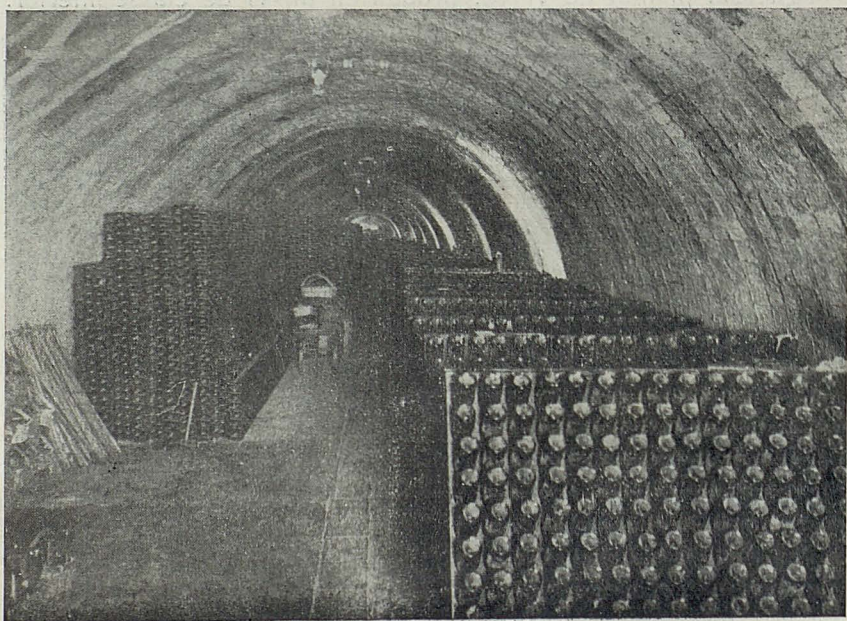

Celler

Celler a l'hivern

Des del 1911, Cà'n Codorniu ha anat augmentant d'una manera constant ses caves i cellers. Des d'aleshores ha construït 2,600 m.² de caves i 4,000 m.² de cellers, que, junt amb la ja existent, dóna una extensió de 8,000 m.² de caves i 8,000 m.² de cellers, això sens comptar les altres construccions.

Una de les caves

Com estaran les oliveres a Girona als dos anys d'haver fet la poda del primer gravat

Poda efectuada per mossèn Macià en
un camp d'oliveres seguint els consells
del curset celebrat a Llers per l'Esco-
la Superior d'Agricultura en el mes de
Desembre de 1915

Estat d'una olivera testimoni deixada
sens podar, en el camp de mossèn Ma-
cià, en el mes de Desembre de 1916

Estat d'una olivera a l'any de poda seguint els consells del curset de Llers

els produïa una bona renteta diària. Aquesta vedella, ja desmamada, o és venuda de seguida, o criada fins a punt de fer el primer part. En el primer cas, si es dóna la pena de comptar, el pagès veurà que la llet que ha servit a l'alimentació de la xurmera no li ha estat pagada més que de 17 a 20 cèntims el litre. Realment, per treure'n aquest diner no val la pena de tenir mals de cap. En el segon cas, el pagès anirà empitjorant el mal, puix es desfarà d'un capital que sols des de llavors li començaria a produir un bon interès. Tots dos sistemes enclouen el més gran dels inconvenients, que és el no poder mai tenir bons procreadors, ja que el pagès es desfà dels animals abans d'haver pogut apreciar llur bondat.

—Si perdessim diners—diran els pagesos que ens llegeixin—no criariem vedelles. Els sistemes que seguim, Déu n'hi do del que rendeixen.— Però que pensin els agricultors que els preus d'avui no seran els de demà; que la vedella desmamada, que val 350 pessetes, demà en valdrà 150 o 200, i la que té ja 14 mesos o 15 val avui 800 o 850 pessetes, i valdrà, quan tot es normalitzi, 500 o 550 pessetes. Què farem llavors si no ens preparem ara? Ens trobarem en el cas d'aquests fabricants que, no estudiant la producció barata, el dia que baixen els preus han de parar la fàbrica. Els que no són previsors que recordin que el que es deixa de guanyar s'ha de considerar sempre com una pèrdua. Sols pensant així han perfeccionat llurs indústries els que avui són els capdavaners, dels quals havem de saber prendre model.

Els suïssos, els holandesos, els anglesos i els normands a França, han estudiat a fons l'indústria ramadera. Si visitem aquells països, veurem el profit que treuen de tots llurs productes, no valent-se dels preus crescuts, que són els que en aquests moments ens salven a nosaltres, sinó amb la producció barata. La producció barata en ramaderia es concreta a l'alimentació. Aquesta, doncs, és la que ha d'ésser vigilada perquè, al mateix temps que ens costi barata, sigui del millor profit per als nostres animals.

En la cria de les vedelles, hem de portar, doncs, els nostres esforços a abaratir el primer aliment, que és la llet; però, ensems que aconseguim el nostre propòsit, fem de manera que per això no deixi de tenir el mateix valor alimentici. La llet és un producte que conté matèries nitrogenades, matèries hidrocarbonades i matèries grasses. Aquestes últimes, encara que la major part de la gent cregui que són les que més alimenten, tenen per principal objecte mantenir la calor del cos i poden ésser substituïdes, sense cap perjudici, per la matèria hidrocarbonada.

Amb aquesta senzilla substitució tenim ja una economia en aquest aliment, puix la matèria grassa és la que té més preu en el mercat transformada en mantegues i, en canvi, la matèria hidrocar-

bonada pot ésser adquirida a molt baix preu en forma de farines. El que la mantega es pagui a gran preu avui dia, ha fet ja venir ganes, a algú vaquer, de desnatar les llets i donarles a les seves vedelles, sense preocupar-se de cap restitució. Aquest sistema, com han pogut experimentar els que el practiquen, no dóna cap bon resultat, perquè demés de faltar a la llet desnataada les calories degudes, l'animal troba també a mancar la part de matèria seca que constitueix la part grassa suprimida.

S. POCH DE FELIU

(Seguirà)

L'ametller a Mallorca

(CONTINUACIÓ)

El primer dels inconvenients queda atenuat tenint present que les terres no són més que mitjanes i que els ametllers absorbeixen gran part de la femada.

El segon inconvenient sí que no té excusa possible, per qual circumstància deu procurar-se evitar-lo.

Es pot evitar modificant el torn, introduint una lleguminosa farratgera bisanual, que se sembra dintre l'ordi; aquesta podria ésser el trefle de prat, el trefle roig o, millor encara, la trepadella, per tractar-se de terrenys secs.

D'aquesta manera el torn seria el següent:

Primer any.	Blat
Segon any	Faves
Tercer any.	Ordi i trepadella
Quart any	Trepadella

Solament amb aqueixa breu modificació quedaria resolt el problema de les males herbes, sense perjudicar el conreu de l'ametller, tractant-se d'una lleguminosa, al mateix temps que s'augmentaria la producció farratgera, permetent augmentar el nombre d'animals de producció i, per tant, la quantitat d'adobs orgànics.

La trepadella, fins avui, no ha estat conreuada a Mallorca; però ara estem fent proves en distintes regions amb llevor de la Plana de Vic, als alentorns de qual comarca la vegérem donant magnífics resultats.

En cas de què a Mallorca els donés iguals resultats, solucionaríem el problema farratger de secar, de gran importància econòmica.

RECOL·LECCIÓ. — A principis d'agost i fins al dia 15, segons el temps, és l'època de començar la recol·lecció, la qual es fa per mitjà

de bastons, de dos a tres metres de llargària, que s'introdueixen per entre les branques fructíferes de l'ametller i s'espolsa per mitjà d'un moviment apropiat, procurant danyar el menys possible l'arbre, que si no té el fruit madur no deu tocar-se; les ametlles cauen, i aleshores venen les dones, que les posen en cenalles i d'aquí als sacs.

Amb una cullita normal, cada home espolsa per cinc dones i cada dona cull dos sacs d'ametlles per jornal, que assoleixen un volum de 1'75 hectolitres, de qual mesura, després de pelades, o sigui, després de treta l'envoltura primera, queda per damunt de l'hectolitre. De manera, que cada dona ve a cullir uns dos hectolitres d'ametlles pelades per dia. No és convenient, emperò, donar proporcions exactes, tota vegada que varien segons les varietats d'ametlles, quantitat que porta cada ametller, etc.

El cost de la recol·lecció pot ésser deduït de les proporcions suara dites: un home i cinc dones recullen deu hectolitres i cobren tres pessetes l'home i 1'75 les dones; total, 1'17 pessetes l'hectolitre.

Cullides les ametlles, es procedeix a pelar-les. Aquesta feina pot ésser feta a mà o a màquina.

Anem a veure quin mètode convé més.

El pelar les ametlles a mà no pot desterrar-se per complet, i això per diverses raons; una d'elles, enc que no ho sembli, és el costum: les dones cullidores, generalment, són de pobles d'enfora, les quals viuen a la finca durant la recol·lecció. Ara bé; a la nit, en havent sopat, s'asseuen al voltant del munt recol·lectat el mateix dia i pelen les ametlles a mà, ajudades pels moços de la finca i pels joves del veïnat, que, essent joves i guapes les collidores, no falten en gran nombre els moços i els veïns; i ningú està ociós; tothom treballa ajudant a la peladora que a cada jove se li fa més simpàtica, la qual recull les ametlles pelades pel seu admirador, quals ametlles, unides a les seves, augmenten el sac, que periòdicament és mesurat i pagat al comptat, a vinticin cèntims l'hectolitre; tot això és un suplement de jornal amb què ja hi compten les dones, en venir a la recol·lecció.

Per això, doncs, encara que resulti més econòmic el pelar les ametlles mecànicament, moralment no pot desterrar-se aqueix costum de pelar-les a mà, tan típic i altament simpàtic, en què el propietari de la finca no és pas l'últim en participar de l'alegria de les vetllades.

Com ja hem dit, el pelar les ametlles a mà a preu fet és a vinticin cèntims l'hectolitre. Ara mirem a quant resulta fent-ho a màquina.

La màquina *peladora i triadora d'ametlles* nomenada *Legon* pel seu inventor, don Joan Bosch, qui tingué l'acert de trobar un mecanisme senzill capaç de suplir el treball de les peladores i de fer una labor més perfecta que aquelles, tota vegada que no és possible que passi una sola ametlla a les clovelles, fou inventada l'any 1911, i el dia 6 de juliol de 1912 fou provada, en el magatzem del Banc Agrari,

de les Balears, en presència de un gran nombre de socis del Sindicat Agrícola de Mallorca, al president del qual (el meu pare) cedim la paraula copiant-li la ressenya que de la mateixa feu en el nombre del 25 de juliol de 1912 de la Revista de la Cambra Agrícola Balear.

Diu així:

«NOVA MÁQUINA AGRÍCOLA PELADORA «LEGON». — Don Joan Bosch, advocat i propietari de Manacor, entusiasta agricultor que cura i porta per compte seu l'explotació de les seves finques i, per consegüent, ha pogut fer-se càrrec de les dificultats cada dia més grosses que ofereixen els treballs agrícoles a mà i, sobretot, els propis de les dones, degut a l'increment que han pres en la Illa certes indústries que permeten folgadamente i sense necessitat d'exposar-se al sol i a la intempèrie guanyar-se un jornal igual o major que el que acostuma pagar-se en el camp per a treballs propis del sexe, tals com la collita i peladura d'ametlles, treballs, ambdós, que tenen que fer-se al seu degut temps, sense espera ni demora, per les pèrdues que sofreix el fruit si es deixa sense collir o amuntegat en la clovella, com succeeix tot sovint, el nostre bon amic tingué la pensada d'arbitrar un sistema que permetés fer aquest treball amb prontitud i economia; posant a prova la seva intel·ligència, inventà una màquina que fes aqueixa operació; resolgué el problema i presentà la seva obra l'any de 1910. Emperò aqueixa màquina, si bé pelava l'ametlla, no separava aqueixa de la clovella, tenint, demés, l'inconvenient de rompre quelques ametlles, desaventatges que bastaren a l'inventor, no satisfet de la seva obra, per a emprendre nous estudis, i després de molt assajar i pensar ha resolt el problema d'una manera tan completa, que la seva obra ha deixat satisfets a ell i als més exigents agricultors, ja que pela a la perfecció, siguin els que es vulgui la grandària i l'estat de maduresa de l'ametlla, i selecciona i separa d'una manera perfecta el fruit de la clovella. Presentà la nova màquina l'any passat, i dissabte, 6 del corrent, en el local del Banc Agrari, a presència d'alguns representants de la Premsa local i de molts agricultors, l'inventor la feu funcionar, per cert en malíssimes condicions, puix utilitzà, per a la prova, fruits de la collita anterior, que els havia servat sense pelar per a tal objecte, i altres de la collita pendent, que, com es compendrà, uns per defecte i altres per excés, tenien precisament que oposar sèries dificultats per a l'operació, malgrat de les quals triomfà d'una manera tan cabal, que deixà no solament satisfets, sinó pasmats, als presents, del resultat de l'operació, per qual motiu vui felicitar ara a l'inventor i espero poder en breu felicitar-lo de nou per la resolució d'un altre problema que estudia, i, donada la seva actitud i capacitat, no cal vacilar considerar-lo com a resolt.

JOAN SALOM

(Continuará)

INFORMACIÓ

Unió de Vinyaters de Catalunya

Complint un acord de la Junta de delegats, aquesta Unió ha dirigit una carta circular a tots els candidats en les pròximes eleccions legislatives encarint-els-hi l'importància que té per a la riquesa vitícola de Catalunya i de tota Espanya la formació d'un nucli de decidits defensors de la mateixa, adjuntant el nombre de sa fulla «La U. V. C.», en la que consten especificadament una sèrie d'acords presos per dita Junta, i comunicant-els-hi veuria amb gust dita adhesió als mateixos, ja que en ells res es demana que vagi en contra dels interessos del país. Al mateix temps prega als senyors candidats que s'adhereixin a son programa mínim.

— El Consell Regional de l'Unió de Vinyaters de Catalunya, en la passada reunió presidida per don Francesc Santacana Romeu, acordà la marxa a seguir en les eleccions generals per a portar a la pràctica ço acordat per la Junta magna de delegats que es celebrà el 25 de novembre de l'any passat. S'acordà també enviar als associats, segons acords presos en l'Assemblea general d'Igualada, el cartell referent a l'elaboració racional del vi.

Es donà compte de l'inspecció efectuada pels veedors de l'entitat en els molls de l'estació del ferrocarril de Martorell a Sant Feliu de Guíxols, Banyoles i Port de la Selva.

Finalment, s'aprovà el telegrama del president de l'Unió al ministre de la Governació sobre la venda ambulant de vins.

Reial ordre d'Hisenda

El ministeri d'Hisenda ha publicat una reial ordre segons la qual el Banc d'Espanya deu incloure en ses llistes de crèdit als Sindicats agrícoles que per sa constitució es trobin compresos en l'article octau del reglament per a l'aplicació de la llei de 28 de gener de 1908.

En compliment d'aquesta disposició es reconeixerà personalitat jurídica, quedant en disposició d'ésser admesos en les llistes de crèdit, als Sindicats que justifiquin haver sigut inscrits en el registre especial de sindicats en virtut de lo establert en l'article octau del reglament de 16 de gener de 1908.

Cambra Agrícola Aussetana

La Cambra Agrícola Oficial Aussetana envià el següent telegrama al Governador civil de la província: «Cambra Agrícola de Vich prega a V. E. permeti exportació patates; per moltes facilitats que es donguin al seu transport i venda quedaran encara moltes existències amb greu perjudici dels agricultors, ço que, demés, causarà cert retraïment per a la pròxima plantació. — President, *Gallifa*».

— La Junta directiva de la Cambra Agrícola Oficial Aussetana convoca, per al dia 2 del pròxim març, a una reunió per a inscriure's els que desitgin formar part del Sindicat Agrícola de Vich que es projecta construir.

Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia de Tarragona

En la última sessió celebrada s'acordà dirigir-se a tots els agricultors de la província, aconsellant-los intensifiquin en lo possible la producció agrícola en cada una de ses diferents manifestacions, així com també s'acordà adherir-se a

l'instància que l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre elevà al Excm. senyor Alcalde de Barcelona sobre assumptes d'ordre econòmic i, en especial, fent referència al problema de les subsistències, de tant interès en els actuals moments.

Institut Agrícola Català de Sant Isidre

El dissabte, 9 de febrer, s'inaugurà en l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre el concurs de fotografies d'assumpes rurals.

El nombre de fotografies exposades, que s'acosta a un miler, el ben triat dels assumptes, l'interessant varietat dels mateixos i l'art amb que moltes d'elles estan executades, fan que l'exposició de les fotografies concursants i les que estan fora de concurs sigui verament notable, al mateix temps que un èxit per a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

El ministre d'Hisenda en el Consell provincial d'Agricultura i Ramaderia de Tarragona

Reunits el 18 del present mes en el saló d'actes del Consell provincial d'Agricultura de Tarragona vuitanta set entitats agràries de dita província, convocades a l'efecte pel president don Josep Vidal i Barraquer i uns vint arcaldes i dotze Sindicats de varis pobles de la província de Barcelona (Penadès), assistint a l'acte el Consell en ple i l'ex senador agrari don Josep Elias de Molins, tractaren de les conclusions que al ministre devien ésser presentades. Llegides aquestes, foren aprovades per unanimitat.

A dos quarts de set el ministre d'Hisenda, acompanyat d'importantes personalitats i autoritats de Tarragona i sa província entrà en el local que ocupa el Consell provincial d'Agricultura, essent rebut pel President del mateix i la comissió a l'efecte nombrada, entre grans aplaudiments.

Després dels saluts de rúbrica i d'exposar el President del Consell, don Josep Vidal Barraquer els desigs de la classe agrària, es llegiren les següents conclusions, que el ministre escoltà amb la major atenció:

1.ª Que es procuri, encara que sigui acudint a sacrificis i concedint compensacions, que en el conveni que s'està negociant amb França, permeti aquesta la entrada dels vins, i donada la proximitat de la nova culta, s'activin dites negociacions.

2.ª Activar els treballs diplomàtics fins obtindre d'Itàlia el permís de l'importació de la quantitat de sofre necessària per a la viticultura i que es permeti l'immediata sortida de la quantitat ja otorgada.

3.ª Permetre l'exportació de les quantitats sobrantes d'olis, arroç i demás productes agrícols.

4.ª Facilitar l'operació de compravenda entre els Sindieats productors i les entitats estrangeres.

5.ª L'Agricultura és enemiga de la taxa i, en cas necessari, que no s'estableixi únicament per als productes agrícoles, sinó també per a tots els elements necessaris per a obtenir-los, principalment els adobs.

El ministre prometé ocupar-se de les justes aspiracions de la classe agrícola, les que exposarà al Govern, i que si ell tingués prous atribucions, a l'instant accediria a la demanda per creure-la justificada i necessària per a la classe agrària.

El senyor Vidal Barraquer donà les gràcies per la distinció del ministre, honorant amb sa presència l'acte.

Es retirà el ministre en mig de grans aplaudiments, que duraren fins que l'automòbil es perdé entre un núvol de pols de la carretera.

INFORMACIÓ VITÍCOLA

El mercat vinícola a Catalunya, i en general a tot Espanya, està avui completament paralitzat; tan poca és l'importància de les operacions que es realitzen. I si alguna cosa es fa, havent-hi com hi ha encara una forta existència, és, naturalment, a preus molt reduïts.

Tot l'interès està ara concretat en l'èxit del tractat comercial que el nostre Govern està negociant amb el de França. Si s'arriba a un acord que permeti la sortida d'una important quantitat del nostre vi, vindrà, indubtablement, una forta reacció, renaixerà l'animació en el mercat, i els preus experimentaran una molt notable millora.

Aquesta és avui la perspectiva d'una pròxima solució que fa esperar en la possibilitat, fins quasi en la probabilitat, de més venturosos dies que s'apropen.

Si, malhauradament, no es logrés obrir aquesta font d'exportació, és de témer que continuaria la calma actual, venent-se sols per a servir les necessitats del consum interior, i els preus no és probable que sofrissin oscil·lacions.

Darrerament el ministre d'Hisenda ha declarat a Tarragona, davant d'una representació del Sindicat d'Exportadors, que estaven activant-se aquelles negociacions, i que probablement abans d'un mes quedaria l'assumpte resolt en un o altre sentit.

Això ens fa creure que s'apropa el dia en què podrem marcar una orientació clara, i així, considerem molt prudent l'actitud dels viticultors que ajornin la venda de les seves existències fins a la conclusió del conveni amb França, de la que en pot molt ben esdevenir una notable puja, tan justament per tots desitjada.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

MALALTIES DEL PORC

Només direm quatre paraules sobre les principals malalties que acostumen a atacar al bestiar porquí en nostra terra, i que moltes vegades han sigut causa de que no pocs pagesos deixessin de dedicar-se a la cria o engreix d'un animal tan productiu.

Comencem pel *mal roig*, que és la malaltia contagiosa que té més poder difusiu i que més baixes causa en aquest bestiar.

Es caracteritza aquesta malaltia per unes taques d'un roig violat que apareixen en les orelles i es van estenent per tot el cos de l'animal.

No acostuma a atacar més que als porcs qual pes és major de 50 quilos. El *mal roig* es pot encomanar a l'home, lo que passa molt rarament i per inoculació, o siga per les ferides més que per l'absorció de carn contaminada.

Per a preservar els porcs és convenient vacunar-los pel mètode de Pasteur o de Leclainche.

Un cop els porcs tinguin quatre mesos no deixar-ne entrar cap de nou a la cort que no estigui vacunat.

Si per incuria nostra no tenim els porcs vacunats i ens agafen el mal roig, aleshores tindrem que emprar el suero de Leclainche.

La *pneumonia contagiosa* és una afecció dels pulmons que algunes vegades, encara que poques, es manifesta per unes taques roges en la pell, però el símptoma

més clar és l'inflament que produeix en el tòrax en la part del pulmó atacat i ademés la respiració accelerada, febre alta i les mucoses vermelles. El millor tractament consisteix en tenir els animals atacats en bones condicions higièniques i que la temperatura del local sigui d'uns 15 a 18 graus. No seria aquesta malaltia perillosa si no es compliqués, com acostuma a passar, amb altres afeccions.

La carn d'animals atacats de pneumonia contagiosa no deu menjar-se.

L'osteomalàcia és una malaltia dels ossos que ataca amb preferència els animals joves, generalment en anys secs. El seu progrés és lent i es va desenrotllant durant setmanes i mesos si els animals van ben alimentats.

Aquesta malaltia passa per tres fases: 1.^a, al començament es reconeix perquè els animals a pesar d'anar ben alimentats aprofiten poc el menjar i no creixen o no s'engreixen. Després perden la gana i tenen una mena de crisis d'epilèpsia, en una de les que hi poden morir; 2.^a, aquelles que han pogut escapar a aquestes crisis acaben per amb prou feines poder caminar amb grans dolors, el que fan apoiant-se sobre la punta dels ungles com si caminessin sobre d'espines, i més tard només poden caminar sobre els genolls. Uns 8 o 15 dies més tard ja no poden caminar de cap manera ni poden menjar, restant en un recó de la cort sense fer cap moviment com si estessin morts; 3.ª, es aleshores quan comença aquesta fase de la malaltia. Tots els membres, i sobretot el cap, es deformen a l'inflar-se. Dintre la boca se li formen unes butllofes que junt amb l'inflament dels ossos de les barres no deixen menjar a l'animal, que acaba per morir-se de fam. Al mateix temps els ossos esdevenen tous, poguent-se tallar amb facilitat el mateix que la carn. La causa d'aquesta malaltia és la manca de substàncies minerals en els aliments i en l'aigua en gran quantitat per a que el desenrotllament dels ossos, formats sobre tot per substàncies minerals, sigui normal. Es pot combatre eficaçment si no ha arribat al 3.er període, fent absorbir als animals raquítics fosfat tribàsic de calç a raó de 15 a 30 grams per dia, segons l'edat dels animals. Al fosfat s'hi pot afegir una mica de sal ferruginosa i continuar medicant fins passat un mes de la cura aparent. Un remei econòmic consisteix en afegir al menjar dues cullerades de cendra de llenya o bé una cullerada de 2 grams de fòsfor i 300 grams d'oli de fetge de bacallà. Qualsevol que siga el tractament s'ha de tenir en compte que el sol, l'aire i la netedat constitueixen elements de primer ordre pels animals raquítics.

L'infecció purulenta és una malaltia contagiosa, deguda a microbis que es troben en el jas i que infecten als garrins pel cordó umbilical. Triga de 8 a 10 dies a manifestar-se a l'exterior i pot ocasionar la pèrdua total dels lletons acabats de néixer. La mortalitat en garrins de 3 a 4 mesos és d'un 25 a 30 per 100, i un cop han passat dels 6 a 9 mesos, les pèrdues són insignificants. Els caràcters exteriors de la malaltia varien segons l'edat dels animals. Els lletons contaminats estan tristos, tussien i tenen una diarrea blanca, però continuen mamant. Després caminen trontollant-se i una mena de grans que supuren apareixen primer en les orelles i després per tot el cos, cobrint-se la pell de crostes. No es formen taques rojes. En quinze dies o un mes, l'animal mor.

Als garrins de 3 o 6 mesos, se'ls hi formen uns abscessos en les potes de dimensions que varien des de la d'una nou a la del puny. Aquests abscessos van creixent en profunditat malmetent les articulacions. El porc resta aleshores ajegut, quasi sense menjar, acabant per morir passades algunes setmanes i a voltes alguns mesos.

El millor tractament és el preventiu, que consisteix en rentar el llombrigo dels lletons amb glicerina iodada fins a la completa cicatrització de la llaga umbilical. En aquesta malaltia, com en totes les infeccions, convé aïllar els animals atacats i fer una bona desinfecció dels corrals, i un cop feta, emblanquinar-los amb lletada de calç.

ELS MERCATS DE CATALUNYA

Mercat vinicola. - Barcelona

COMARQUES	Blanc	Negre	Rosat
	Ptes.	Ptes.	Ptes.
Penadès	1'65	1'45	1'45
Camp de Tarragona	1'65	1'45	1'45
Conca de Barbarà	1'50	1'40	1'45
Priorat	0'00	1'60	0'00
Vilanova i Geltrú	0'00	1'45	0'00
Igualada	0'00	1'45	1'45
Martorell	0'00	1'45	1'45
Aragó	0'00	0'00	0'00
Manxa	0'00	1'00	0'00
Alacant	0'00	1'50	1'50
València	0'00	1'50	1'50
Andalusia	0'00	0'00	0'00

Mistela blanca, 55 pessetes hectòlitre
 Id. negra, 50 id. id.
 Moscatell, 75 id. id.

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del colliter.

BLAT

Pessetes

Mollerusa, la quartera	26
Vich, els 55 quilos	26
Santa Coloma de Farnés, la quartera	29
Sant Sadurní de Noia, el quintar	25'50
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Granollers, els 70 litres	28
Igualada, els 70 litres	24 a 25
Figueres, hectolitre	36
Tàrraga, els 100 quilos	48
Martorell, la quartera	26
Torregrossa, la quartera	24
Girona, els 100 quilos	46 a 47

CIVADA

Mollerusa, la quartera	14
Vich, els 70 litres	13'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	15 a 16
Sant Sadurní de Noia, el quintar	12'50
Puigcerdà, els 100 quilos	51
Granollers, els 70 litres	14
Igualada, els 70 litres	15 a 16
Figueres, hectolitre	18 a 20
Tàrraga, els 100 quilos	37
Torregrossa, la quartera	13
Girona, els 100 quilos	38 a 39

ORDI

Pessetes

Mollerusa, la quartera	18
Vich, els 40 quilos	16
Santa Coloma de Farnés, la quartera	14
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50
Granollers, els 70 litres	18
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Igualada, els 70 litres	17
Figueres, hectolitre	21'25
Tàrraga, els 100 quilos	40
Martorell, la quartera	19
Torregrossa, la quartera	16
Girona, els 100 quilos	33'50

BLAT DE MORO

Mollerusa, la quartera	21'50
Vich, els 100 quilos	40
Santa Coloma de Farnés, la quartera	24'50
Sant Sadurní de Noia, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	65
Granollers, els 70 litres	23
Igualada, els 70 litres	24
Figueres, hectolitre	29
Tàrraga, els 100 quilos	44 a 45
Martorell, la quartera	22'50
Girona, els 100 quilos	43 a 44

PATATES

Girona, els 100 quilos	15 a 18
Vich, els 100 quilos	18
Puigcerdà, el quintar	7'00
Mollerusa, els 70 litres	11'75
Martorell, el quintar	5'50
Granollers, els 100 quilos	15
Santa Coloma de Farnés, la quartera	9 a 10
Sant Sadurní de Noia, el quintar	6'50

GARROFES

Girona, els 100 quilos	21'50
Puigcerdà, els 100 quilos	34
Sant Sadurní de Noia, el quintar	9'75

FAVES

Girona, els 100 quilos	45
Vich, els 100 quilos	45
Puigcerdà, els 100 quilos	52

	Pessetes	OUS	Pessetes
Tàrrega, els 100 quilos.	48	Girona, la dotzena	2'00
Mollerusa, la quartera	22	Vich, la dotzena	3'25
Santa Coloma de Farnés, la quartera	22 a 23	Tàrrega, la dotzena.	2'50
Martorell, la quartera	22'50	Santa Coloma de Farnés, la dotzena	2'60
Torregrossa, la quartera	20'50	Martorell, la dotzena	3'50
Granollers, els 70 litres	19	Granollers, la dotzena	3'25
Igualada, els 70 litres	19'50	Igualada, la dotzena.	2'60
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50	Sant Sadurní de Noia, la dot- zena	3'50
Figueres, hectolitre.	29	Vilafranca, la dotzena	2'90
		Figueres, la dotzena	2'80
AOFALS		PORCS	
Tàrrega, els 100 quilos.	14, 14'50	Girona, el quilo	3'00
Mollerusa, els 40 quilos	4	Puigcerdà, el quilo	2'95
Torregrossa, els 40 quilos.	4'00	Santa Coloma de Farnés, la carnicera	3'15
Puigcerdà, els 100 quilos	7'00	Martorell, el quilo	3'05
Figueres, els 109 quilos	6'00	Granollers, l'arrova.	23
PALLA		CARBÓ D'ALZINA	
Girona, els 100 quilos	12'50, 15	Girona, càrrega	25 a 30
Puigcerdà, els 40 quilos	2'50	Santa Coloma de Farnés, càr- rega	29 a 31
Figueres, els 40 quilos.	3 a 3'50		
Martorell, els 40 quilos.	3'50		
OLIS		FUSTA DE CASTANYER PER A BOTADA	
Girona, hectolitre	190 a 200	<i>Santa Coloma de Farnés</i>	
Puigcerdà, 120 litres	220	Poat (pipa), càrrega 36 pams.	90 a 100
Tàrrega, el quartà	7'50	Id. Rebuig, 36 »	75 a 80
Martorell, la carga	215	Duella (bocoi), 36 »	00 a 000
Figueres, hectolitre.	170	Id. de Rebuig, 36 »	00 a 000
GALLINES		Carratell mitja pipa, 45 »	58 a 60
Vilafranca, el parell.	15 a 18	Id. de Rebuig, 45 »	45 a 46
Vich, el parell.	16	Barril, 72 »	58 a 60
Puigcerdà, el parell.	12	Id. Rebuig, 72 »	45 a 46
Santa Coloma de Farnés, el parell	11	Samalisa, 82 »	32 a 35
Martorell, el parell	17'50	Id. Rebuig, 82 »	00 a 000
Granollers, el parell.	15'50	Fonadura, 54 »	80 a 85
Igualada, el parell	8 a 14	Id. Rebuig, 54 »	70 a 75
Figueres, el parell	12 a 15		

Motors "REX"

DE COMBUSTIBLES LÍQUIDS
FABRICACIÓ NACIONAL

ELS MÉS SÒLIDS, SENZILLS I ECONÒMICS PER A
L'AGRICULTURA : PETITES INDÚSTRIES : LLUMI-
NÀRIES DE FINQUES : ELEVACIÓ D'AIGUA, ETC.

Vallet, Fiol & C.º, S. en C.

Telèfon 7922 : Apartat de Correus, 467 : Direcció telegràfica, VALFILO

Provença, 165 a 173 : BARCELONA

MOTORS VELLINO

AMB DUGUES VÁLVULES ACCIONADES MECÀNICAMENT
I DISPOSADES DIRECTAMENT DAMUNT DEL CILINDRE

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER A REGS
TIPUS A GASOLINA O GAS DE 1³/₄ A 21 CAVALLS

ECONOMIA DE COMBUSTIBLE, 40 a 50 per 100, obtinguda
per la disposició de les DUGUES VÁLVULES, ACCIONADES
MECÀNICAMENT i disposades directament damunt del cilindre,
unides a la perfecta construcció

FABRICACIÓ NACIONAL Demanar la llista de referències
de més de mil motors instal·lats

LABORATORI VELLINO

TALLER ELECTRE - MECÀNIC :

CARRER BRUCH, 127 : BARCELONA